

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Archi-||dioeceseos || Colonien-||sis Descriptio || Historica

Henriquez a Strevesdorff, Martinus

Coloniæ Agrippinæ, 1652

XIII. Caesaris-Insvla.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12065

Contulit: ille idem curavit Episcopus Arcem,
 Dudum collapsam desolatamque vetustis
 Temporibus summo Rulandts-Eck culmine Montis
 Ad Latus occidentale, dicti è regione locari
 Cœnobij, firmumque simul munimen in altum
 VVolckenberg duxit, demumq; hac fundus in arce est.

Hac adeo celsis qua Propugnacula stabant
 Montibus, & Castrum Drachensfeldense vicissim,
 Propter inhumanos animis crudelibus ausus,
 Barbaricasque neces, atque Tyrannidas, illic
 Qua dominabantur, magni sub Præsulis ævum
 Hermanni, sunt strata imo dejectaque fundo,
 Ut ruderæ ostentant, nil, quod fuit antè, relictum est.

XIII.

CÆSARIS-INSULA.

CÆSARIS hac merito propè Rhenum Vrbs Insula
 nomen

Obtinet, adjunctum servat Vœtigal & Arcem
 Conspicua Turri validam. Tutela, Salusque
 Hac Patria est; trans Rhenanæ substernitur ima
 Archidiœcesi, tribus hisce Ducatibus infra
 Montensi, Clivensi, Marchensique propinqua,
 In circumfuso jacet INSULA condita Rheno.

Hac Augusta fuit quondam Trajana, vocata
 VVERDA alias, & Heristalli primæva Pipini
 In proprijs Sedes, Burgundi Principis, atque (a)
 Austrasia Regis, Staturæ & nomine Parvi;
 Casaru hic Caroli de Nomine & Omine, Magni
 Ille Pareus fuerat, Plectrudis Regia cuius
 Sponsa, Palatino de sanguine sanguis Avorum.

His

Hi Capitolinum, nunc versum in nobile Templum
 Mundanis sacrum, claro de stemmate natis
 Virginibus, dictum tunc temporis Austrasiorum,
 Seu Lotharingorum sublime Palatium habebant
 Agrippinensi quod adhuc spectatur in Vrbe
 Indigetes magni possessoresque potentes.

Ecce supervenit sanctus Swibertus, eodem
 Temporis in vivis, illustri è sanguine ductus
 Nortingham Comitum, quos Anglia nutrit & ornât.

Hic postquam juvenis juvenili etate peregit
 Vitam exemplarem, primoque Monasticus, ultrâ
 Octo novemve annos, Eboraci est unctus ab ipso
 Archipatre Egberto Canonum de more Sacerdos,
 Max Abbas Dacoris studio, ac pietate decorus
 Exitit, Hortator fervens ad dogmata Christi.

Assumpto numero, bis sex exinde virorum,
 Divinum sacra mentis quos Flamen agebat,
 Ad convertendum Frisios Batavosque supernis
 Mittitur auspicijs cum iam sub munere tali,
 Quo fungebatur vir sanctus amore salutis:
 Prasulis officium gestaret, Episcopus, ille
 Werdensis primus, Mitraque Pedaque coruscus,
 Vir pius, & Frisonum jam dictus Apostolus, ecce,
 Illius ut meritis Hollandi ex parte, supremo
 Jurassent veroque Deo pia sacra professi,
 Radbodas Frisia Rex insidiatur ovili
 Christicolum, & tali bacchatur ubique furore,
 Mystarum ut dudena dein (novus illo professio
 Coetus Apostolicus fuit) in consinia passim
 Sic loca sparsa cohors, & divo sorte Swiberto
 Minus Apostolicum per V Vestphala contigit arva,
 Inde Monasterium Bilefeldt propiusq; Visurgim
 Acturum tendit, quin & se longius effert
 Angariam versus, Montisque & Marchia in Oras
 Ad Ruram, Populi qui Boruëuarj amabant
 Tunc dici, & multus tanti Praconis ab ore

In convertendis animabus, scilicet istas
 Per terras, omnem fructus crescebat in horam,
 Vi Miráclorum præunte sequenteque Divum.

Cumque Boructeris bellum contingeret acre
 Saxonibusque, loci propter cónfinia juris,
 Ad Magnum Austrasia Regem, dictum antè Pipinum
 Et sanctam illius, Plectrudem nomine, sponsam
 Venit Agrippinam, in dicta jam scilicet urbe
 Obtinuitque locum vir sanctus ab auspice cælo;
 Hic ope prædicta Plectrudis condere cepit
 In VVERDA Templum, vicinis inde salutem
 Vt terris patrijsque novâ plantaret in Ara.

Quod factum, ex eius potis es deducere vitæ
 Historiâ: demùm perfectò munere, multis
 Lucratis animis, terrisque affinis, omni
 Cum Populo ad vera Fidei mysteria ductis,
 Etatis nonus dum (a) sexagesimus annus
 Curreret, in sancta Vir sanctus pace quiescens,
 Transscripsit cælis Animam, cineresque sepulchro.

Hinc portentosam propter miracula mortem
 Quæ comitata dein, tum plurima signa, probata
 In summa vita rebus Pietate gerendis,
 A multis hodie colitur, veneratur, & illa
 Eximius Tutor, caniturq; Patronus in Vrbe.

Magnus Dux verò, celebrisq; monarcha Pipinus
 Subsidio Divi postquam meritisque Suviberti
 Hanc juxta VVERDAM, bino de Marte triumphans,
 Cum Boructuaris (b) stravisset Saxonas, Vrbi
 Robustis muris firmam superaddidit Arcem,
 Quæ [cum succrevit gemino huic Vrbecula fulcro]
 Sub Barbarose Friderici Cesaris avum
 KAYSERSVVERDA fuit, seu CÆSARIS INSULA dicta.
 Auduit antè diu divini VVERDA Suviberti.

Hunc canonizavit VVERDÆ Leo Tertius, illud
 Festum exornavit Caroli præsentia magni,

In magno numero populi spectante cateruâ. (a)
 Post Theodoricus moersa Comes, Vbius idem
 Archipater, Thoma festiva luce, (b) Gerardo
 A Comite à Clivia cognatâ stirpe Nepote,
 Kayfersverdanum pro centum millibus Auri
 Florenis, Castrumq;, simul Vectigal, & Urbem
 Emit, & assciuit, sic ut vi, jamque vigore
 Desuper erecti Tractatus, atque probati
 Consensus, etiam votis (c) concordibus, olim
 Archipatre, & Statibus Patrie ad sacra foedera ductis,
 Tempore ab hoc Castrum. vectigal & INSULA certa
 Vbiaca semper remaneret & usque, statutum est,
 Archidicepsi: Comes hinc Clivensis in omne
 Sponte resignavit ius Urbis & Arcis, utrimque
 Pro se, proque suis post-successoribus, inque
 Perpetuum robur, validis super astra columnis
 Armatum Castrum, simul & compagibus urbem
 Rhenanum iuxta Flumen, per commoda propter
 Strata Sitis firmis circumdedit undique vallis,
 Inque reale dein (quod adhuc) Munimen abivit.
 Hac adeo fortis lustratur Turris in Arce,
 Ut nec Tormento possit quassariet ullo,
 Ignicre pove globo, Balistâ, ullove Molari,
 Quin ita provisa est rebus sub quemlibet usum
 Ars, hosti ut terror sit & Vrbs iam terror Eidem.
 Nitro-Pulveream tetigerunt Fulmina Turrim
 Nuper in Arce, cui damnum sat [d] grande tulerunt
 At citrà vulnus Muniminis huius & Urbis.
 Hac exempta olim per vectigalia Rheni
 INSULA, & Indultis alijs donata: sed inter
 Hac, primum est, nulli quod concedatur adire
 Ex Gelris Regimen, Clivis, Montensibus ullum:
 Hoc Patriota autem soli servatur honori,
 Inque Dioecesi natis, patriaque Ministris.

[a 803. b 1931. c 1463. d 1456. 5. Julii
 H 2 XIV,